

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พิจิตรา รัตนไพบูลย์ : การเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลพระจอมเกล้าของผู้ป่วยที่มีสาเหตุเนื่องมาจากยา (DRUG-RELATED HOSPITAL ADMISSION AT PRACHOMKLAO HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.อัจฉรา อุทิศวรรณกุล, 108 หน้า. ISBN 974-635-690-9.

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาอุบัติการณ์ของการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลพระจอมเกล้าที่น่าจะมีสาเหตุเนื่องมาจากยา ระหว่างเดือน กรกฎาคม 2539 ถึงเดือน มกราคม 2540 เป็นการเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์ผู้ป่วยที่เคยมีการใช้ยาอย่างต่อเนื่องมาก่อนหรือมีการใช้ยามาก่อนหน้าการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล 14 วัน จำนวน 481 ราย และพบผู้ป่วยที่เข้าพักรักษาในโรงพยาบาลโดยน่าจะมีสาเหตุเนื่องมาจากยา 197 ราย (ร้อยละ 40.96) หรืออุบัติการณ์ของการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลที่มีสาเหตุเนื่องมาจากยา พบร้อยละ 6.96 จากผู้ป่วยทั้งหมด 2,829 ราย เมื่อจัดแบ่งสาเหตุของการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลเนื่องมาจากยา เป็น 2 ประเภท คือ 1. อาการไม่พึงประสงค์จากยา พบ 31 ราย (ร้อยละ 6.44) และ 2. ความล้มเหลวของการรักษาที่สัมพันธ์กับขนาดยาพบ 66 ราย (ร้อยละ 34.51) และเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การประเมิน “ความมีนัยสำคัญของอาการ” พบว่ากลุ่มผู้ป่วยที่แสดงอาการอื่นเนื่องจากยาซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญของการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลครั้งนี้ คือ 146 ราย (ร้อยละ 30.35)

การวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ป่วยเข้าพักรักษาในโรงพยาบาล พบว่าจำนวนแห่งของสถานพยาบาลที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา มีความสัมพันธ์กับการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลที่มีสาเหตุเนื่องมาจากยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยใช้ Multiple Regression

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มอาการที่ผู้ป่วยเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลที่มีสาเหตุเนื่องมาจากยา ที่พบมากคือ ระบบการหายใจ, ระบบหัวใจ, ความดันโลหิตสูง และเบาหวาน ตามลำดับ ลักษณะของการไม่ใช้ยาตามสั่งที่พบมากคือ การขาดยา หรือหยุดยาโดยแพทย์ไม่ได้สั่ง (ร้อยละ 76.77), การใช้ยาจำนวนครั้งน้อยกว่าที่แพทย์สั่ง (ร้อยละ 11.68) และผู้ป่วยที่ใช้ยาอื่นนอกเหนือจากแพทย์สั่ง (ร้อยละ 9.35) โดยเหตุผลของการไม่ใช้ยาตามสั่งที่พบมากคือ ผู้ป่วยเข้าใจว่าไม่จำเป็นต้องใช้ยานี้ระยะนาน (ร้อยละ 34.80), ผู้ป่วยได้รับคำแนะนำเรื่องยาและการรักษาไม่เพียงพอ (ร้อยละ 19.38)

แนวทางในการแก้ไขและป้องกันปัญหาของการเข้าพักรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยที่มีสาเหตุเนื่องมาจากยาที่สามารถปฏิบัติได้โดยง่าย วิธีหนึ่งก็คือ วิธีการให้ความรู้ คำแนะนำในเรื่องแนวทางการรักษาและการใช้ยาแก่ผู้ป่วยจากบุคลากรการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง เช่น แพทย์ เภสัชกร เป็นต้น

ภาควิชา เภสัชกรรม
สาขาวิชา เภสัชกรรม
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต พิจิตรา รัตนไพบูลย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อัจฉรา อุทิศวรรณกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -